

DRŽAVNI STRUČNI SKUP ZA RAVNATELJE SREDNJIH ŠKOLA I UČENIČKIH DOMOVA

ULOGA RAVNATELJA U UNAPREĐENJU RAVNATELJSKIH KOMPETENCIJA U SVJETLU AKTUALNIH KURIKULARNIH PROMJENA

Agencija za odgoj i obrazovanje

NA DALJINU

18.-19. svibnja 2021.

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

Dr. sc. **Neven Hrvatić**, redoviti profesor u trajnom zvanju

FAKULTET HRVATSKIH STUDIJA U ZAGREBU

ODSJEK ZA ODGOJNO-OBRAZOVNE ZNANOSTI

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

Odgoj (i obrazovanje)
u školi/učeničkom
domu

Odgoj individualiteta

⇒ otvoren, dinamičan
i stvaralački odgojni
proces u kojem se
prepliću relevantni
činitelji odgoja
(škola/dom, okružje,
ravnatelj, nastavnik,
otvoreni
kurikulum...)

Novi pristup

(odgojni, obrazovni,
socijalni..)
podrazumijeva
demokratski,
pluralistički, partnerski
odnos u kojem će se
primjenjivati različiti
modeli prema
potrebama i
mogućnostima učenika

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

- ➔ Ostvarenje pedagoških ideja o školi u školi
- ➔ Vođenje socijalnih procesa u školi/domu usklađivanjem pedagoških ideja (teorija odgoja i obrazovanja) sudionika školskoga/domskoga života: učenika, ravnatelja, nastavnika i školskog/domskog okružja

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

Legislativne i administrativne mjere kojima se strukturira i razvija odgoj i obrazovanje

Cilj i zadaci:

- Profesionalni identitet/dignitet profesora (stručni razvoj i cjeloživotno obrazovanje nastavnika/odgajatelja)
- Istovremeno djelovanje na svim područjima odgojno-obrazovnog sustava (trajno, sustavno i dogovoreno)
- Uvažavanje školske autonomije (kompromis između centralizma i autonomije)
- Pedagoško vrednovanje (obrazovna "učinkovitost" i odgojni utjecaji)
- Suodnos upravljanja, rukovođenja i vođenja u okviru odgojno-obrazovnog sustava

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

Stjecanje potrebnih kompetencije postaje osnova i pretpostavka stručnog razvoja ravnatelja tijekom svih faza profesionalne karijere.

Proces kontinuiranog profesionalnog razvoja (*Continuous Professional Development*) počinje s jačanjem procesa temeljne izobrazbe/osposobljavanja ravnatelja i sastoji se od komplementarnih komponenti:

- inicijalne (diplomske) izobrazbe/osposobljavanja ravnatelja
- uvođenja u posao
- obrazovanja ravnatelja tijekom rada
- cjeloživotnog učenja ↗
profesionalizacija ravnatelja

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

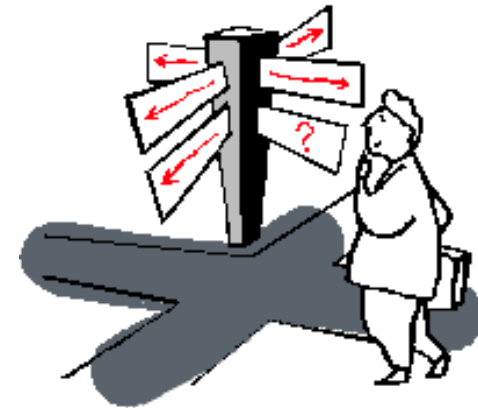
Predmetna kompetencija ⇒

uključuje znanja
određenog područja

Pedagoško-didaktičko-
metodička kompetencija

⇒ obuhvaća znanja i
vještine posredovanja
znanstvenih spoznaja u
realizaciji odgojno-
obrazovnih sadržaja

1. stručno-predmetna
2. pedagoška
3. komunikacijsko/refleksivna
4. organizacijska

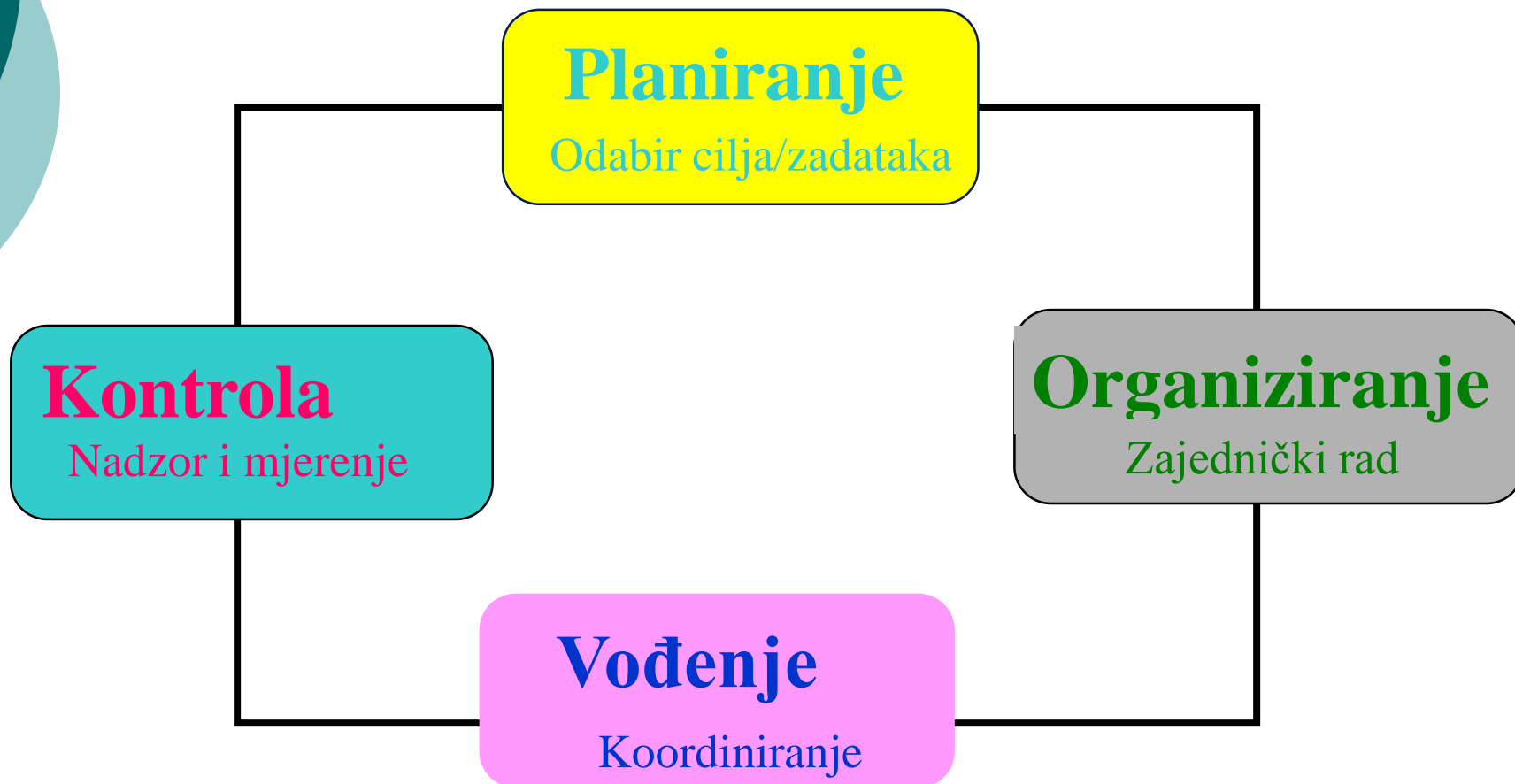

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

- ☀️ **Stručne kompetencije** ⇒ znanja/sposobnosti potrebna za vođenje odgojno-obrazovnog procesa (pedagoška kompetencija)
- ☀️ **Organizacijske kompetencije** ⇒ planiranje, organiziranje, vođenje i vrednovanje rada u školi/domu
- ☀️ **Komunikacijsko/refleksivne kompetencije** ⇒ spremnost za iznenađenja i promišljanje situacija na novi način (improvizacija)
 1. aktivno slušanje
 2. promatranje aktivnosti
 3. uočavanje mogućnosti
 4. pronalaženje postupaka koji potiču razvoj
- ☀️ **Profesionalne kompetencije** ⇒ kreativnost, poduzetnost i refleksivnost

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

Oblikovanje unutarnjeg i vanjskog okruženja za djelotvoran skupni rad i vođenje škole/učeničkog doma prema ispunjenju cilja i zadataka

- **Organizacija:** profesori koji rade zajedno koordinirajući svoje postupke radi postizanja određenog cilja
- **Cilj:** željeno buduće stanje kojeg škola/učenički dom hoće postići
- **Menadžment:** proces korištenja organizacijskih resursa kako bi se postigao cilj putem ↗

planiranja, organiziranja, vođenja i kontrole

UPRAVLJANJE U ŠKOLSKOM SUSTAVU/2020.-2021.

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

Ravnatelj ➔ istraživanje i razumijevanje vlastite školske/domske prakse - kontinuirano zajedničko učenje (razvoj)

- × unaprjeđenje kvalitete školskog/domskog života
- × povećanje učinkovitosti
- × potreba učenja i propitivanje vlastitog rada - dokaz profesionalizma (a ne manjak stručne kompetencije)
- × refleksivne strategije - proces razumijevanja i reorganiziranja načina pristupa školi i stvaranje prostora za kritičku raspravu o školskoj/domskoj praksi
- × spremnost ravnatelja na prihvaćanje uloge istraživača, preuzimanje inicijative stvaranja novih znanja, nove školske/domske prakse

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

RAVNATELJ

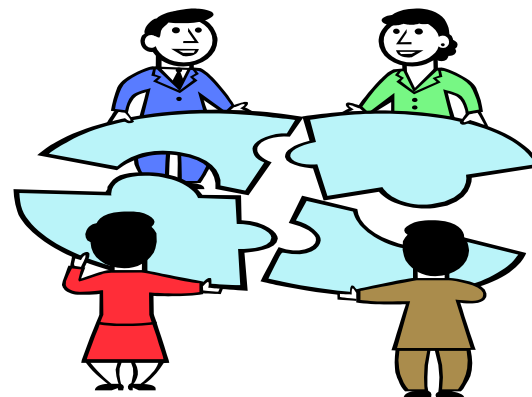
PEDAGOG

- interakcija

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

Sukonstrukcija
školskog/domskog
kurikuluma ↗

kontinuirano, razvojno
planiranje u kojem
neposredno sudjeluju
nastavnici, učenici, stručni
suradnici ⇒ pedagozi,
ravnatelj, roditelji i okruženje

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

- Složenost odgojnog rada u školi/učeničkom domu
- Ograničena funkcionalna osnova nastave
- Raznolikost sadržaja i pristupa
- Ustroj i povezanost odgoja u školi/domu i odgoja u društvu
- Odgojna razina korisnika škole/doma i pedagoška osposobljenost nastavnika/odgajatelja

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

Odgoj ⇒ nastava ⇨ proces zajedničkog konstruiranja u kojem se postojeće znanje i razumijevanje propituje i provjerava u komunikaciji s drugima, revidiraju postojeći koncepti i nadograđuje znanje.

- ✿ utjecaj socio-kulturnog konteksta
- ✿ ravnopravni, uvažavajući, partnerski odnosi nastavnika i učenika u školi/domu
- ✿ zajednička perspektiva, vizija

Školski/domski kurikulum konstruira se modificira, mijenja i oblikuje s obzirom na kulturu ustanove i okruženja u kojem škola/dom djeluje

Proces sukonstrukcije školskog/domskog kurikulumuma ne može se planirati ni propisivati unaprijed, već se dorađuje i mijenja tijekom provedbe ⇒ spremnost nastavnika za snalaženje u nepredvidivim i neočekivanim situacijama, zajedničko istraživanje, socijalni proces, jedinstven, neponovljiv, netransferabilan.

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

Kultura škole/doma ➔ ukupnost uvjeta koji određuju kvalitetu života (i učenja) u školi/domu (klima, ozračje, etos, "duh"...)

- ▶ norme i očekivanja nastavnika/odgajatelja (i učenika)
- ▶ prava, obveze, uloge i međusobni odnosi
- ▶ formalne i neformalne interakcije (rituali, rutine...)
- ▶ vrijednosti i uvjerenja
- ▶ socijalni okvir sukonstrukcije školskog/domskog kurikuluma
- ▶ multidimenzionalna priroda
- ▶ potreba istraživanja odgojne prakse ⇔ refleksija
- ▶ suodnos/međuovisnost strukturnih dimenzija (prostor, opremljenost, nastava...) i odrednica kulture škole/doma

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

- ◆ **suвременa škola/učenički dom** ⇒ prosocijalna zajednica
- ◆ **razlika između diskursa** ⇒ akademskog postignuća i diskursa razvoja učenika
- ◆ **polazište** ⇒ interakcijsko-komunikacijska odgojna perspektiva međuljudski odnos između ravnatelja, nastavnika-odgajatelja i učenika u školi/domu
- ◆ **cilj** ⇒ formiranje dinamične, stvaralačke, humane školske zajednice jačanje socijalne kompetencije i samoosnaživanja učenika

KOMPETENCIJE RAVNATELJA I KURIKULARNE PROMJENE

